

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Магістр	Форма навчання	Денна	Навчальний рік/семестр	2022 – 2023 IV семестри
-----------------------------	----------------	-----------------------	--------------	-------------------------------	------------------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Новітня зарубіжна література
Кафедра	філології (українське відділення)
Освітня програма	ОПП "Філологія" (Українська мова та література) галузі знань 03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 035 «Філологія» (Українська мова та література)
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): вибіркова Кількість кредитів: 4 Лекції: 10 Семінарські/практичні заняття: 20 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 90
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	к.ф.н., в.о. доц. Чонка Тетяна Степанівна chonka.tetyana@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії української та зарубіжної літератури, теорії літератури, літературознавства, психології та педагогіки, достатніх для сприйняття матеріалу, а також досвід роботи з літературними та літературно-критичними джерелами, вміння узагальнювати і систематизувати поданий матеріал.
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Курс «Новітня зарубіжна література» є вибірковою навчальною дисципліною. Основними завданнями вивчення дисципліни є навчити розуміти світоглядні та естетичні засади й логіку розвитку постмодерної літературної епохи; розвинути практичні навички аналізу світового літературного процесу в контексті соціокультурної ситуації та філософських ідей часу. Важливим моментом є здатність студентів розуміти і пояснювати вияви загальних особливостей і притаманних літературному напрямку чи течії рис в окремому тексті.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Компаративний аналіз художнього твору» є формування цілого ряду компетентностей:

- Здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості. Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність діяти із соціальною відповідальністю, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Цінування мультикультурності та повага до неї.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність характеризувати загальні властивості літератури як мистецтва слова, закони побудови художнього твору, особливості письменницької праці, літературні стилі, наукові методи і школи в літературознавстві
- Здатність аналізувати основні тенденції розвитку світового літературного процесу та українського письменства.
- Системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища.
- Здатність організувати і здійснювати навчально-виховний процес з української мови і літератури та зарубіжної літератури.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Аналізувати головні тенденції історичного розвитку українського народу, аргументувати свої погляди на дискусійні моменти з історії України та сучасного суспільного життя.
- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідні дані з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Демонструвати розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства.
- Володіти різноплановими методами і способами перевірки знань з української мови і літератури та зарубіжної літератури.
- Організувати різні форми і способи навчальної, навчально-методичної, наукової, творчої та інших видів діяльності, які стосуються філології чи педагогіки.
- Здатність управляти процесами навчальної діяльності, виховання та розвитку особистості учня.
- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями (в тому числі представниками інших культур) державною мовою, усно й письмово, використовуючи

	<p>концептуальні наукові та практичні знання, когнітивні вміння та навички.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. - Уміння визначати художню своєрідність творів та творчості письменника загалом із використанням системи основних понять і термінів літературознавства. - Уміння розуміти закономірності літературного процесу, художнього значення літературного твору у зв'язку з суспільно-літературною ситуацією, літературною критикою і літературною епохою. - Знання кращих творів української і світової літератури. <p style="text-align: center;">Тематика курсу Теми лекційних занять</p> <p>Тема 1 Сучасний процес: співвідношення і взаємодія різних стилів, напрямів, течій.</p> <p>Тема 2 Лауреати Нобелівської премії кінця ХХ – поч. ХХІ ст. Загальна характеристика їхньої творчості.</p> <p>Тема 3 Дослідження американського життя у різних хронологічних зрізах (за творами Г. Міллера, Р. П. Уоррена, І. Шоу, К. Селінджера, К. Воннегута, Дж. Хеллера, Дж. Апдайка, Р. Баха, С. Браун, Д. Стіл).</p> <p>Тема 4 Міф, реальність, література: Хорхе Борхес, Хуліо Кортасар, Італо Кальвіно, Алехо Бальмонта Карпент'єра, Г. Г. Маркес, Алессандро Барікко.</p> <p>Тема 5 Зарубіжна фантастика ХХ—ХХІ ст.</p> <p>Теми практичних занять</p> <table border="1" data-bbox="625 1211 1445 1664"> <tr> <td>Франція. Ромен Гарі (1914 – 1980). «Повітряні змії».</td> </tr> <tr> <td>Бразилія. Паоло Коельйо (нар. 1947). «Алхімік».</td> </tr> <tr> <td>Китай. Мо Янь (Гуань Мое, нар. 1955). «Геній».</td> </tr> <tr> <td>Велика Британія. Сью Таунсенд (1946 – 2014). Цикл творів про Адріана Моула.</td> </tr> <tr> <td>Ніл Річард МакКіннон Гейман (нар. 1960). «Чому наше майбутнє залежить від читання» або «Кораліна».</td> </tr> <tr> <td>Австралія. Маркус Френк Зузак (нар. 1975). «Крадійка книжок».</td> </tr> <tr> <td>Польща. Йоанна Ягелло (нар. 1974). «Кава з кардамоном».</td> </tr> <tr> <td>США. Джон Майкл Грін (нар. 1977). «Провина зірок».</td> </tr> </table>	Франція. Ромен Гарі (1914 – 1980). «Повітряні змії».	Бразилія. Паоло Коельйо (нар. 1947). «Алхімік».	Китай. Мо Янь (Гуань Мое, нар. 1955). «Геній».	Велика Британія. Сью Таунсенд (1946 – 2014). Цикл творів про Адріана Моула.	Ніл Річард МакКіннон Гейман (нар. 1960). «Чому наше майбутнє залежить від читання» або «Кораліна».	Австралія. Маркус Френк Зузак (нар. 1975). «Крадійка книжок».	Польща. Йоанна Ягелло (нар. 1974). «Кава з кардамоном».	США. Джон Майкл Грін (нар. 1977). «Провина зірок».
Франція. Ромен Гарі (1914 – 1980). «Повітряні змії».									
Бразилія. Паоло Коельйо (нар. 1947). «Алхімік».									
Китай. Мо Янь (Гуань Мое, нар. 1955). «Геній».									
Велика Британія. Сью Таунсенд (1946 – 2014). Цикл творів про Адріана Моула.									
Ніл Річард МакКіннон Гейман (нар. 1960). «Чому наше майбутнє залежить від читання» або «Кораліна».									
Австралія. Маркус Френк Зузак (нар. 1975). «Крадійка книжок».									
Польща. Йоанна Ягелло (нар. 1974). «Кава з кардамоном».									
США. Джон Майкл Грін (нар. 1977). «Провина зірок».									
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підготовка до семінарських занять : 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; - виконання самостійної роботи, індивідуальне науково-дослідне завдання: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; 								

- модулі: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20;

• іспит: 40% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 40.

Підсумкова максимальна кількість балів 100.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та (якщо семестр завершується іспитом) - бали за усну відповідь на іспиті. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат.

Питання до іспиту:

1. Втілення рис наукової фантастики в романній творчості Рея Дугласа Бредбері.
2. Проблема занепаду та виродження людства (за повістю Р. Бредбері «Марсіанські хроніки»).
3. Тлумачення назви та принцип прочитання роману Хуліо Кортасара «Гра в класики».
4. Сміслові навантаження та символіка імен і прізвищ (за романом Хуліо Кортасара «Гра в класики»).
5. Переплетення філософських та земних проблем у поетичній спадщині Кортасара-лірика.
6. Погляди письменника на життя людини (за оповіданням Кортасара «Слини диявола»).
7. Особливості «магічного реалізму» як провідного напрямку літератури Латинської Америки ХХ ст.
8. Сімейна хроніка «Сто років самотності» Г. Г. Маркеса – «поетичне відтворення дитинства письменника».
9. Самотність як ключова категорія повісті Г. Г. Маркеса «Полковнику ніхто не пише».
10. Літературна та політична діяльність Алехо Карпентьєра.
11. Проблема несумісності латиноамериканської дійсності з раціональною логікою в романі Алехо Карпентьєра «Превратності методу».
12. Г. Пінтер – театральний режисер, актор, поет та визначний полеміст.
13. Антигуманні тенденції сучасного суспільства у повістях Італо Кальвіно «Будівельна афера» та «Хмара смогу».
14. Погляди на літературні стилі в романі І. Кальвіно «Коли однієї зимової ночі подорожній...».
15. Образ Орасіо Олівейра як втілення поглядів письменника на проблему сучасного співіснування людини у світі (за романом Х. Кортасара «Гра в класики»).
16. Антивоєнна спрямованість роману К. Воннегута «Бійня номер 5».
17. К. Воннегут – майстер американської сатиричної прози. Формування художніх переконань письменника.

18. Постмодерністська манера письма і традиції вікторіанської літератури в романі Дж. Фаулза «Жінка французького лейтенанта».
19. Проблема складності взаємовідносин Автора та Його Музи в романі Дж. Фаулза «Мантиса».
20. Роман Дж. Фаулза «Маг» (Волхв) як спроба досягнути істинності людського існування.
21. Міф про Кентавра та його відтворення в однойменному романі Дж. Апдайка.
22. Дж. Апдайк «Кролику, біжи!» Конфлікт героя з моральними підвалинами суспільства 60-х років.
23. Тема самотності в романі Ф. Саган «Чи любите ви Брамса?»
24. Роман Дж. Фаулза «Колекціонер». Тлумачення назви, сюжет, проблематика, система образів.
25. Риси утопії в романі Г. Гессе «Гра в бісер».
26. Г. Гессе – представник німецької інтелектуальної прози.
27. Специфіка «жіночої» літератури на прикладі творчості Ф. Саган.
28. Відтворення абсурдності світу через свідомість головного героя в романі Дж. Хеллера «Пункт-22».
29. Тематика та проблематика творчості Дж. Хеллера.
30. Фантастика і реальність у романістиці А. Азімова.
31. Айзек Азімов – учений і письменник.
32. Своєрідність японського світобачення і світовідчуття в прозі Харукі Муракамі.
33. Роман «Після сутінок»: специфіка назви, система образів, провідні мотиви.
34. Хорхе Луїс Борхес – визначний аргентинський письменник. Загальна характеристика творчості.
35. Метафорична природа оповідань Х. Л. Борхеса.
36. Гра з часом і безкінечністю у фантастичних новелах Х. Л. Борхеса: «Вавилонська бібліотека», «Книга піску» та ін.
37. Життя і творчість австрійського письменника К. Рансмайра.
38. Художній час і простір, символіка образів у романі К. Рансмайра «Останній світ».
39. Роман «Останній світ» К. Рансмайра – своєрідний пошук вічних тем та проблем античної міфології в сучасності.
40. Генрі Грем Грін – майстер політично гострих і сатиричних романів. Загальна характеристика творчості.
41. Дослідження складних психологічних процесів людської душі в романі Г. Гріна «Тихий американець».
42. Проблема відповідальності людини за долю іншого в романі Г. Гріна «Комедіанти».
43. Айріс Мердок – письменниця щасливої долі. Інтелектуально-психологічні романи, характеристика їх.
44. Тема кохання і мистецтва в романі Айріс Мердок «Чорний принц».
45. Генрі Валентайн Міллер – видатний американський романіст сучасності. Особливості творчої майстерності письменника.

	<p>46. Тісна ідентифікація головного героя з особою автора в романі Г. Міллера «Тропік рака».</p> <p>47. Ірвін Шоу – американський письменник-гуманіст. Загальна характеристика новелістики митця.</p> <p>48. Романна творчість Ірвіна Шоу, її загальна характеристика.</p> <p>49. Панорама життя американського суспільства в романі І. Шоу «Багач і бідняк».</p> <p>50. Джером Девід Селінджер – майстер «короткого» роману. Характеристика творчості.</p> <p>51. Мотив складного переходу з юності у світ дорослих у романі Дж. Селінджера «Над прірвою у житті».</p> <p>52. Брати Стругацькі – класики російської і світової фантастики. Загальна характеристика творчості.</p> <p>53. Елементи жанру фентезі і філософські роздуми у повісті братів Стругацьких «Важко бути богом».</p> <p>54. Мо Янь – сучасний китайський письменник, лауреат Нобелівської премії з літератури. «Геній».</p> <p>55. Образ молодого людини, її становлення, стосунків зі світом та психологічні проблеми в циклі творів про Андріана Моула Сью Таунсенда.</p> <p>56. Н. Гейман – англійський письменник-фантаст, автор романів, графічних новел і коміксів. «Чому наше майбутнє залежить від читання» – лекція Н. Геймана про важливість читання в житті людини.</p> <p>57. Проблематика повісті «Кораліна» Н. Геймана.</p> <p>58. Й. Ягелло – польська письменниця, авторка творів для дітей та молоді. «Кава з кардамоном».</p> <p>59. Д. Грін – американський письменник, автор книжок для підлітків та молоді, відеоблогер. «Провина зірок».</p> <p>60. Маркус Френк Зузак. Короткі відомості про митця. «Крадійка книжок» – роман про Другу світову війну.</p>
<p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу: Презентації, лекції, індивідуальні науково-дослідні та творчо-пошукові завдання, самостійна робота з методичними, теоретичними і літературно-критичними джерелами.</p>
<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Давиденко Г.Й., О.М.Чайка, Н.І.Гричаник, М.О.Кушнерьова Історія новітньої зарубіжної літератури. Навчальний посібник. К.:В-во «Центр учбової літератури», 2008.</p> <p>Помазан І.О. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : підруч. Х. : Вид-во НУА, 2010</p> <p>Кузьменко В. І. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. 2-ге видання, стереотипне: навчальний посібник К.: Видавничий дім «Академія», 2012.</p> <p>Чонка Т.С. Дещо про діалогічну сутність творчої реальності // Збірник на пошану професора Марка Гольберга. – Дрогобич: Вимір, 2002.– С. 209 – 215.</p> <p>Чонка Т.С. Антропологічна сутність творчості елітарного письменника (на матеріалі романів Володимира Набокова) //</p>

Літературні обрії: Праці молодих учених. – Інститут л-ри НАН України – Вип. VII – Київ, 2005. – С. 166 – 170.

Чонка Т.С. Про проблеми взаємодії автора, героя і читача у процесі творчої комунікації (на матеріалі творчості Володимира Набокова) // Науковий вісник Ужгородського університету (питання філології). – Вип. 14. – Ужгород: УжНУ, 2006. – С. 47 – 50.

Чонка Т.С. Діалогічність художньої творчості як основа інтерпретації літературного твору // Зб. матеріалів Міжнародної конференції, що відбулася в Карпатському інституті підприємництва ВНЗ „Україна”. – Хуст – Рахів, 2006. – С. 39 –43.

Чонка Т.С. Творчі паралелі: Бруно Шульц і Володимир Набоков (спроба інтерпретаційного прочитання) // Пограниччя: Польща / Україна. Польсько-український науковий інтердисциплінарний щорічник. – Дрогобич: Коло, 2007. – С. 173 – 182.

Чонка Т.С. Художня діяльність автора, героя і читача: комунікативно-діалогічний аспект // Світ дослідницьких студій: Наукові записки факультету романо-германської філології / Науковий збірник на пошану професора Миколи Зимомрі / – Вип. III. – Дрогобич: ДДПУ, 2007. – С. 285 – 290.

Чонка Т.С. Між світлом і темрявою /Як дослідження семантики кольору допомагає у щільному вивченні «важкої» літератури / ж. Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - № 8.- 2007 р., с.94 – 106.

Чонка Т.С. Гра як діалог-комунікація у творчості Володимира Набокова / Науковий збірник Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича: Випуск 75 «Криза теорії», 2008. – С.296 – 303.

Чонка Т.С. Ігрова діяльність автора-героя-читача: комунікативно-діалогічний аспект / Південний архів: Збірник наукових праць. – Вип. XLIII. – 2008 р., с.203 – 208

Чонка Т.С. Доля людини у французькій та українській літературах початку ХХ ст. / на матеріалі творчості В. Барки, М. Хвильового, І. Багряного та А. Камю, Ф. Кафки, Антуана де Сент-Екзюпері // Науковий вісник Ужгородського університету (питання філології). – Ужгород: УжНУ, 2011., с. 329 – 333.

Чонка Т.С. Компаративний аналіз текстів на уроках української літератури в умовах сучасної школи. - Ужгород, Центр інформаційно-видавничої діяльності, 2013. – 67с.

Чонка Т.С. «Реалізація принципу поєднання навчання і виховання під час вивчення української літератури у школах з угорською мовою навчання» // Наукове видання «Українсько-угорські міжмовні контакти: минуле і сучасність» Матеріали міжнародної наукової конференції, - Ужгород, В-во В.Подяка, 2014. – С.329 – 343.

Чонка Т.С. «Концепти «вибору» та «відповідальності» в українській літературі» // Наукове видання «Мовне і культурне розмаїття у Східній та Центральній Європі: цінності та виклики» Матеріали міжнародної наукової конференції. Autdor- Shark, Unhvar, - 2016. – С.278 – 283.

Чонка Т. До проблеми викладання сучасної літератури в школі: буденно про головне у ТСН-ках Юрія Андруховича / Т. Чонка // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. - 2016. - Вип. 2. - С. 300-304.

Чонка Т. «Тема еміграції в сучасній українській літературі (за романами Ірен Роздобудько)» / Т. Чонка // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. - 2018. - Вип. 23. - С. с.372-378.

Чонка Т.С. «Культурні цінності сучасного суспільства у творах сучасних українських письменників» // Наукове видання «Полікультурність та різноманітність у 21 столітті» Матеріали міжнародної наукової конференції. ТОВ «РІК-У» Ужгород, - 2018. – С. 53 – 59.

Чонка Т.С. «Розвиток загальнолюдських моральних цінностей у процесі навчання сучасної української літератури» // Наукове видання «ACTA HUNGARICA» Ужгород. – 2018. – С. 257 – 265.

Чонка Т.С. Шляхи підвищення рівня знань літератури у сучасній школі: застосування компаративного методу навчання під час підготовки до ЗНО // Україністика в Угорщині та поза її межами: матеріали міжнародного наукового форуму 11-12 жовтня 2018 р., «RIK-U» Kiadó Ниредьгаза 2019. – С. 227 – 240.

Чонка Т.С. «Проблеми мовної культури в Україні у творах сучасних українських письменників». // Dialogul slavistilor la începutul secolului al XXI-lea Anul VII, nr. 1/2019. Casa Cărții de Știință Cluj-Napoca, 2019. – С. 388 – 396.

Чонка Т.С. Проблеми сучасності крізь призму літературної інтерпретації: література про літературу. // Збірник наукових праць “Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КНЛУ. Серія “Філологія, педагогіка, психологія”, 2019. Випуск 38. – С. 174 – 182.

Csonka Tetyana A kortárs ukrán irodalom rövid elemző áttekintése. // Szépirodalmi figyelő. Irodalmi, kritikai, szemlélő folyóirat. Vincze Ferenc (főszerk.). 19. évf. Budapest: Szépirodalmi Figyelő Alapítvány, 2020. – С. 68–78.

Чонка Т.С. Фантастика і реальність у повісті Яни Дубинянської «Дружини привидів» (Румунія, Клуж-Напока) (друці).

Чонка Т.С. Прозові твори Еміля Балецького: стиль, тематика, проблематика (ЗУІ ім. Ф. Ракоці II) In: Bárány Erzsébet (szerk.) – Єлизавета Барань (ред.), Balczyk Emil – nyelvész, költő, tanár: Nemzetközi tudományos szeminárium előadásainak gyűjteménye – Еміль Балецький – мовознавець, письменник, освітянин: Матеріали Міжнародного наукового семінару. Beregszász – Ungvár: „RIK-U” Kiadó, 2020. 221–229.

Чонка Тетяна, Антропологічна спрямованість фантастичної прози Володимира Лиса. // Alla, Arkhanhelska; Radan, Merzová; Oxana, Taran (red.) *Ucrainica IX. Současná Ukrajnistika. Problémy jazyka, literatury a kultury: Sborník příspěvků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. 283–290.

	<p>Чонка Т.С. Аналітичний огляд сучасної української літератури. Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României Două decenii de la înființarea specializării Limba și literatura ucraineană la Facultatea de Litere - Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca : volum aniversar / ed.: Ioan Herbil, Mihaela Herbil. – Cluj-Napoca : Casa cărții de știință, 2020, стр. 169 -178.</p>
--	---